

УДК 633.11 «324» : 631.523 : 575.822. 824

Щербакова Ю. В., старш. наук. співроб. відділу адаптивних інтенсивних технологій зернових колосових культур і кукурудзи
 Національно-науковий центр «Інститут землеробства НААН»
 e-mail: filin-ironichniy@ukr.net

ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ В СЕЛЕКЦІЇ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ НА ЗИМОСТІЙКІСТЬ

Стійкість рослин пшениці озимої до різких коливань температури повітря в зимовий період та рано навесні є основним чинником отримання високих врожаїв у більшості районів її вирощування. Загибель посівів пшениці озимої в Україні – досить часте явище. Тому селекції на підвищення зимостійкості приділяється велика увага.

Дослідження проводили у відділі селекції і насінництва зернових культур ННЦ «Інститут землеробства НААН»; польові досліді були закладені в селекційній сівозміні. Об'єкт досліджень – закономірності мінливості та успадкування основних господарсько-цінних ознак пшениці м'якої озимої. Предмет досліджень – насіння робочої колекції пшениці м'якої озимої та ярої вітчизняної та закордонної селекції.

В середньому за три роки (2014–2016 рр.) за результатами оцінок перезимівлі зразків пшениці озимої виділили такі, як Ольжана, Пам'яті Гірка, Кесарія Поліська, Копилівчанка, Колумбія, Перлина Лісостепу та сорт німецького походження Lars, у яких середній показник становив 9 балів (у сорту-стандарту Подолянка - 8 балів та Поліська 90 - 8,6 бала); у сортів Аналог, Столична, Цвіт калини, Поліська 92, Миронівська 808, Миронівська 66, Сніжана, Волошкава, Оберіг Миронівський, Фаворитка, Кармен, Чорноброва, Волгоградська 60 та сорт німецького походження Actör середній показник перезимівлі становив 8,6 бала; в сортів

Артеміда, Бенефіс, Поліська 95, Миронівська 61, Миронівська 65, Мирхад, Веста, Миронівська сторічна, Славна, Білява, Безоста 1 та сорту молдавського походження Selekt середній показник перезимівлі був на рівні 8,3 бала.

У сортів з найвищим балом перезимівлі середні показники урожайності зерна становили Ольжана – 269 г/м², Пам'яті Гірка – 373 г/м², Кесарія Поліська – 267 г/м², Копилівчанка – 261 г/м², Колумбія – 228 г/м², Перлина Лісостепу – 325 г/м² та Lars – 270 г/м², у сортів з середнім показником 8,6 бала: Аналог – 284 г/м², Столична – 297 г/м², Цвіт калини – 234 г/м², Поліська 92 – 245 г/м², Миронівська 808 – 163 г/м², Миронівська 66 – 226 г/м², Сніжана – 305 г/м², Волошкава – 216 г/м², Оберіг Миронівський – 342 г/м², Фаворитка – 196 г/м², Кармен – 317 г/м², Чорноброва – 247 г/м², Волгоградська 60 – 214 г/м² та Actör – 308 г/м². У сортів з показником 8,3 бали середня урожайність була такою: Артеміда – 357 г/м², Бенефіс – 271 г/м², Поліська 95 – 295 г/м², Миронівська 61 – 273 г/м², Миронівська 65 – 224 г/м², Мирхад – 207 г/м², Веста – 331 г/м², Миронівська сторічна – 249 г/м², Славна – 371 г/м², Білява – 176 г/м², Безоста 1 – 186 г/м² та Selekt – 256 г/м², тоді як у сорту-стандарту Подолянка середня врожайність становила 265 г/м².

Таким чином, виділені зразки з більш високими балами перезимівлі та врожайності зерна, ніж у стандартів.

УДК 632.7.633

Ющенко Л. П., канд. с.-г. наук, доцент кафедри ентомології ім. проф. М. П. Дядечка
Дрозд П. Ю., канд. і. наук, старш. викладач кафедри фізіології, біохімії рослин та біоенергетики
Варченко Т. П., аспірант, Сахненко Д. В., аспірант
 Національний університет біоресурсів і природокористування України
 e-mail: drozd_p@i.ua

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ПРИ СУЧАСНИХ СИСТЕМАХ ЗЕМЛЕРОБСТВА В ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

У сучасних умовах вирощування сільськогосподарських культур осередки масового розмноження більшості видів комах виникають на обмежених частинах їх ареалів і приурочені до певних ландшафтно-географічних умов, а сезонні коливання їх чисельності залежать від сівозміни, погодних факторів і технологій сис-

тем землеробства. При цьому відміни у динаміці осередків масового розмноження фітофагів на різних польових культурах залежать і від історії окремого агроценозу. Характерно, що регулярне виникнення спалахів масового розмноження комах у ценозах можна пояснити зв'язком поширення їх осередків з певним сполученням